

Anbefalt basisutstyr og produkter til sårbehandlere

Tips og råd		
Følgende utstyr bør ligge i enhver verktøykasse for sårbehandlere: • Linjal til å dokumentere sårstørrelse (finnes i papir) • Rene hansker evt. sterile hansker (NPWT/vakuumbehandling) • Plastforkle (stellefrakk) • Munnbind • Kladder/underlagsbeskyttelse ved sårskift • Skiftesett • Eventuelt: ○ Curette 4 mm ○ Skrapeskje ○ Saks ○ Pinsett		
Husk alltid å gjøre god dokumentasjon av såret • TIMES – for sårvurdering • FOTO: Fotografer såret for dokumentasjon i EPJ		
OBS • Bruk av kniv, curette og annet skarpt utstyr krever at man har gjennomgått opplæring, slik at man kan utføre oppgaven på en faglig forsvarlig måte. • Bruk av dette utstyret må avtales spesifikt.		
Utstyrskategori	Type utstyr	Formål
Rense/ skylle/ tørkeprodukter	Kateter, skyllesprøyte veneflon (uten nål): Sterile/rene kompresser, tupfere: Sterile nært ledd, sener og i dype sårhuler + NPWT/VAC	Skylling i sårhuler og fistler. Renser sår i kombinasjon med skyllevæsker
Sårskyllevæske	Sterilt saltvann (NaCl 0,9%). Aktive skyllevæsker (letter rengjøring og reduserer bakteriemengde): Eks:Prontosan, Optima pH, m.fl.	Rense sår og sårhuler, redusere bakteriebyrde. Fjerne nekrotisk materiale som fibrin, slough og sårskorper.
Sårgeleer	Hydrogeler: Eks: Saltvanns gel, Prontosan Gel X, Intraside gel, Purilon m.fl.	Danner et fuktig miljø i sårbunnen som legger til rette for autolytisk debridement og reduksjon av nekrotisk materiale. Øker granulering i sårbunnen.

Antibakterielle produkter	Antibakterielle midler: Eks: Sorbact, Medisinsk Honning, Acticoat Flex A, Hydrofiber med sølv, Skumbandasje med sølv, Iodosorb, Prontosan	Reduserer bakteriebyrde i sår. Honning har i tillegg samme effekt som hydrogeler.
Behandling av hypergranulering	Synalar c, Dermovat 0,05% mfl.	Demper inflammasjon, Reduserer hypergranulasjonsvev (villkjøtt)
Hudbeskyttelse	F.eks: Cavilon, Sillesse barrierespray	Beskytte huden mot skade fra sårveske, urin og avføring, samt irritasjon fra bandasjelimet
Bandasjer		
Primærbandasjer*	Hydrofiberbandasje Eks: Durafiber Ag, Aquacel Ag extra m/ uten sølv.	Primærbandasjer brukes ved for eksempel mye sekresjon, må brukes i kombinasjon med andre bandasjer, eks skumbandasjer.
Sekundærbandasjer*	Skumbandasje, med og uten kant av silikon/ limkant F.eks: Allevyn, Mepilex, Biatain o.l Skum med sølv F.eks: Mepilex ag, Allevyn Gentle Border Ag - Kombinasjon Hydrofiber/ skum m/uten silikonkant Aquacel foam (med og uten Ag). Superabsorberende bandasjer F.eks: Klinion, Sorbion, Sorbact mfl.	Kan brukes som eneste bandasje eller i kombinasjon med primærbandasjer. Legger til rette for et optimalt sårtilhelingsmiljø.
Tips og råd		
*Pasienter som har sår på setet, skal ikke sitte på bandasjen dersom de benytter primærbandasje under sekundærbandasjen. Dette grunnet trykkbelastning i sårområdet ved kombinasjonsbruk av disse bandasjene		
Utstyrskategori	Type utstyr	Formål
Sårkontaktlag	Silikonnett Mepitel One, Silflex	Skånsom Kan ligge over flere dager. Brukes også der bandasjen over må byttes ofte

Fikseringsutstyr	Semipermeabel hudfilm F.eks: Tegaderm, Opsite-postop, Mepitel film. Hudvennlig tape/perforert F.eks: CuraMed, Mefix. 3M silikontape. Tubebandasje/ gipsstrømpe/ nettingstrømpe (tubulær). F.eks: Tubigrip, Surgifix om.fl.. Nylonstrømpe Gauzebind*	Til å forsterke limkanter og feste bandasjer. Fikserer bandasjer. Godt alternativ der man ikke kan bruke bandasjer med limkant. Kan brukes til å fikse bandasjer på hele kroppen.
Tips og råd		
*Selvheftende gauzebind anbefales ikke til bruk på føtter, da det kan bli for stramt.		
Utstyrskategori	Type utstyr	Formål
Spesialbandasjer	F.eks: Vakuumbandasje* NPWT produkter^{2*} (små engangspumper og større flergangspumper)	Benytte undertrykk for å øke sårtilhelingen, og for å fjerne uønsket sårsekresjon
Tips og råd		
*Vakuumbehandling krever spesielt utstyr, og egen opplæring for å kunne brukes. Utstysforhandlerne tilbyr opplæring. Opplæringen kan utføres hjemme hos pasienten		
Utstyrskategori	Type utstyr	Formål
Kompresjonsutstyr*	Ved AAI >0,8: Comprifore 4 lag COBAN2. Behandlerstrømper** (består av innerstrømpe og ytterstrømpe): Til sammen 40 mm Hg (10 + 30). Ved AAI >0,5: Ta ut lag 3 i Comprifore settet = 3- lagskompresjon, og mindre kompresjonsgrad. COBAN2 lite	Redusere ødem i underekstremiteter.

Tips og råd

*Bruk av kompresjonsutstyr krever egen opplæring for å kunne brukes. Utstyret frarådes å bruke uten at opplæring i korrekt påsetting er ervervet.

Be om mer informasjon ved sårpoliklinikken

****Strømpemål:** Måle ankel og legg. Måle når benet har hatt kompresjonsbandasjer over tid, og ødemet er tilnærmet borte.

ANBEFALTE REFERANSER FOR SÅRBEHANDLERE

1. www.wounds.no; Mye nyttig lærdom³
2. [BANDASJER OG SKYLLEMIDLER | wounds](#); Et kapittel som omhandler de forskjellige bandasjegrupper og rensemidler og dermed også mulige bytteprodukter
3. [Norsk interessegruppe for sårheling](#)⁴
4. [Sår og sårbehandling fra Kompetansebroen](#)
5. [#Sår](#); Sårbehandling
6. Leren, L: Doktorgradavhandling; [USN Open Archive: A descriptive study of ulcer-related pain characteristics and management](#), 2021, Senter for helseteknologi, USN.
7. Kort film om klipping av filt: <https://vimeo.com/673083777>

Anbefalt basisutstyr og produkter hentet fra [2023_kommunal_verktoykasse_sar.pdf](#)